WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
info@wwf.fi
wwf.fi • panda.org

16.11.2026

Maa- ja metsätalousministeriölle

Asia: CAP:n Seurantakomitean kirjallinen menettely 26.10.-16.11.2026

WWF Suomi vastustaa seurantakomitean kirjallisessa menettelyssä käsiteltävän Suomen CAP-suunnitelman muutosesityksen hyväksymistä esitetyssä muodossa.

WWF vastustus kohdistuu erityisesti ympäristö- ja luomukorvauksista luonnonhaittakorvauksiin esitettyihin rahoitussiirtoihin sekä turvemaiden suojelua koskevan GAEC 2 -notifikaatiomuutoksen puutteelliseen vaikutusarviointiin. WWF katsoo, ettei esitettyjen muutosten ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ole arvioitu riittävästi suhteessa CAP-suunnitelman tavoitteisiin ja Suomen kansallisiin luonnon monimuotoisuutta, vesienhoitoa ja ilmastoa koskeviin sitoumuksiin.

Ympäristö- ja luomukorvausten rahoituksen vähentäminen

MMM esittää yhteensä 83 miljoonan euron siirtämistä ympäristö- ja luomukorvauksista luonnonhaittakorvauksiin. Tästä 53 miljoonaa euroa kohdistuu ympäristökorvauksiin ja 30 miljoonaa euroa luonnonmukaiseen tuotantoon. Aiemmat muutokset huomioiden ympäristökorvausten rahoitusta on vähennetty yhteensä 93 miljoonaa euroa eli 9,3 prosenttia ja luomukorvausten rahoitusta 48 miljoonaa euroa eli 12,6 prosenttia.
WWF pitää erityisen ongelmallisina seuraavia rahoitusvähennyksiä:

- Suojavyöhykkeet: 12 miljoonaa euroa (19,5 %).
- Turvepeltojen nurmet: 8 miljoonaa euroa (44,4 %).
- Maanparannus- ja saneerauskasvit: 8,6 miljoonaa euroa (14,6 %).
- Maatalousluonnon ja maiseman hoito: 15 miljoonaa euroa (12,3 %).

Nämä toimenpiteet ovat keskeisiä maatalouden vesistökuormituksen vähentämisessä, maaperän kasvukunnon parantamisessa, turvepeltojen ilmastopäästöjen hillitsemisessä sekä maatalousluonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Rahoituksen vähentäminen kohdistuu toimenpiteisiin, joiden toteutusta olisi ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen vahvistaa.

Viljelijöiden vähäinen osallistuminen ei yksin perustele rahoituksen vähentämistä

MMM perustelee rahoitussiirtoja ympäristötoimenpiteiden ennakoitua vähäisemmällä toteutumisella ja käyttämättä jääneellä rahoituksella. WWF katsoo, että toimenpiteiden vähäisempi toteutuminen voi

kertoa korvaustasojen riittämättömyydestä, tukiehtojen vaikeudesta, toimenpiteiden heikosta houkuttelevuudesta tai tiedonpuutteesta.

MMM on itse tunnistanut tarpeen korottaa useiden ympäristötoimenpiteiden korvaustasoja ja helpottaa niiden ehtoja. Muistiossa ei kuitenkaan esitetä riittävää toimenpidekohtaista analyysia siitä, miten nämä muutokset vaikuttavat osallistumiseen ja rahoitustarpeeseen vuonna 2027. WWF katsoo, että käyttämättä jääneen rahoituksen siirtämisen sijaan tulisi ensisijaisesti selvittää, miten ympäristötoimenpiteiden toteutusta voidaan vahvistaa.

Maatalousluonnon ja maiseman hoidon rahoituksen vähentäminen

Maatalousluonnon ja maiseman hoidon tavoitteita on jo heikennetty kuluvalla CAP-kaudella. Vuonna 2025 sopimusalan tavoitetta alennettiin 46 000 hehtaarista 38 000 hehtaariin ja perinnebiotooppien tavoitealaa 30 000 hehtaarista 22 000 hehtaariin. Tämä on ristiriidassa Helmi-ohjelman tavoitteen kanssa, jonka mukaan hoidettujen perinnebiotooppien pinta-ala tulisi kasvattaa 52 000 hehtaariin vuoteen 2030 mennessä.

WWF pitää kestämättömänä, että tavoitteiden alentamisen ja tukikelpoisuuden kaventamisen jälkeen toimenpiteen rahoitusta esitetään vähennettäväksi vielä 15 miljoonalla eurolla. Tukikelpoisuuden rajaukset ovat vaikeuttaneet erityisesti mosaiikkimaisten perinnebiotooppien hoitoa, sillä myös niille ominaisia kallioisia, kivikkoisia ja puustoisia alueita on rajattu tuen ulkopuolelle.

Rahoituksen käyttämättä jääminen ei osoita luonnonhoidon tarpeen vähentyneen, vaan voi johtua tukijärjestelmän ehdoista ja riittämättömistä kannustimista. WWF edellyttää tukikelpoisuuden ongelmien korjaamista ja riittävän rahoituksen turvaamista, jotta perinnebiotooppien hoitoa voidaan lisätä kansallisten luonnon monimuotoisuustavoitteiden mukaisesti.

Rahoituksen vähentämisen ja muuttumattomien tavoitteiden välinen ristiriita

MMM esittää merkittäviä rahoitusvähennyksiä mutta toteaa samalla, ettei useiden toimenpiteiden pinta-alatavoitteita tai niihin liittyvien tulosindikaattorien tavoitteita tarvitse muuttaa. MMM perustelee tätä sillä, että rahoitusta on alun perin varattu kasvavan tavoitetason mukaisesti ja että jäljelle jäävä rahoitus riittää viimeiselle varainhoitovuodelle asetettujen tavoitteiden mukaisiin maksuihin.

Seurantakomitealle toimitetussa muutosesityksessä ei kuitenkaan esitetä riittäviä toimenpidekohtaisia toteuma- ja ennustelaskelmia, joiden perusteella voitaisiin riippumattomasti arvioida, miten alkuperäiset tavoitteet saavutetaan vähennetyllä rahoituksella.

MMM perustelee useiden tulosindikaattorien tavoitteiden säilymistä myös sillä, että merkittävä osa niiden tavoitearvoista muodostuu ekojärjestelmän toimenpiteistä. WWF huomauttaa, ettei yhteisen tulosindikaattorin tavoitteen säilyminen osoita yksittäisen kohdennetun ympäristötoimenpiteen vaikutusten säilymistä. Esimerkiksi ekojärjestelmän toimenpiteet eivät automaattisesti korvaa suojavyöhykkeiden tai turvepeltojen nurmien tuottamia vesiensuojelu- ja ilmastohyötyjä.

Luonnonhaittakorvauksen laskennallinen ympäristöosuus ei osoita ympäristövaikutusten säilymistä

MMM toteaa, että merkittävä osuus siirrettävästä rahoituksesta kohdentuu edelleen ympäristötoimiin ja että ympäristö- ja ilmastotoimien rahoitusosuus säilyy 56,14 prosentissa. MMM laskelmassa 50 prosenttia luonnonhaittakorvauksen rahoituksesta luetaan ympäristö- ja ilmastotoimiin. WWF tiedostaa, että luonnonhaittakorvauksen osittainen sisällyttäminen ympäristö- ja ilmastotoimien rahoitusosuuteen perustuu EU:n CAP-sääntelyyn. Luonnonhaittakorvauksen ensisijaisena tarkoituksena on korvata maatalouden harjoittamisesta luonnonolosuhteiden vuoksi aiheutuvia haittoja ja ylläpitää maataloustuotannon toimintaedellytyksiä. Laskennallinen luokittelu ei kuitenkaan tarkoita, että luonnonhaittakorvauksen ympäristövaikutukset vastaisivat niiden kohdennettujen ympäristötoimenpiteiden vaikutuksia, joista rahoitusta nyt siirretään pois. WWF katsoo, että rahoitussiirtojen todelliset ympäristö- ja ilmastovaikutukset on arvioitava erikseen.

Rahoituksen laskennallinen luokittelu ei korvaa arviota siitä, miten muutokset vaikuttavat ravinnekuormitukseen, turvepeltojen kasvihuonekaasupäästöihin, luonnon monimuotoisuuteen tai muihin ympäristötavoitteisiin. WWF katsoo, ettei ympäristö- ja ilmastorahoituksen prosenttiosuuden säilyminen lähellä aiempaa tasoa ole riittävä peruste rahoitussiirtojen ympäristövaikutusten hyväksyttävyydelle.

Turvepeltojen nurmien rahoituksen vähentäminen ja GAEC 2 -notifikaatiomuutos

WWF pitää erityisen ongelmallisena turvepeltojen nurmien rahoituksen vähentämistä 8 miljoonalla eurolla eli 44,4 prosentilla tilanteessa, jossa myös turvemaiden suojelua koskevaa GAEC 2 -määritelmää ollaan muuttamassa.

WWF Suomi on antanut 3.11.2026 erillisen lausunnon (VN/27827/2026-MMM-1) turvemaiden määritelmää koskevasta kansallisesta asetusmuutoksesta. Nyt seurantakomitean kirjallisessa

menettelyssä käsiteltävä GAEC 2 -notifikaatiomuutos sisältää samat turvemaiden määritelmään liittyvät rajaukset.

WWF kannattaa MaaTu-hankkeen paikkatietoaineiston käyttöönottoa ja turvemaiden tunnistamisen parantamista. Sen sijaan WWF ei pidä riittävästi perusteltuina ehdotettuja vähintään 60 senttimetrin turvekerrospaksuuden, 90 prosentin lohko-osuuden ja 10 hehtaarin yhtenäisen alueen rajauksia.
WWF on aiemmassa lausunnossaan edellyttänyt vertailua nykyisen ja ehdotetun määritelmän mukaisten suojelualojen pinta-aloista sekä selvitystä eri rajausten vaikutuksista. Näitä tietoja ei esitetä seurantakomitealle toimitetussa notifikaatiomuutoksen perustelumuistiossa.

WWF katsoo, ettei GAEC 2 -muutoksen hyväksymistä esitetyssä muodossa voida pitää riittävästi perusteltuna ennen kuin sen vaikutukset turvemaiden suojelun kattavuuteen on selvitetty. Erityisen tärkeää on arvioida tämän muutoksen yhteisvaikutuksia turvepeltojen nurmien rahoituksen merkittävän vähentämisen kanssa. Molemmat muutokset vaikuttavat turvepeltojen ilmasto- ja vesiensuojelun ohjauskeinoihin, eikä niiden vaikutuksia tule tarkastella toisistaan irrallisina.

WWF viittaa turvemaiden määritelmän osalta 3.11.2026 antamaansa lausuntoon ja edellyttää siinä esitettyjen selvitysvaatimusten huomioon ottamista CAP-suunnitelman muutosten jatkovalmistelussa.

Seurantakomitean päätösvallan säilyttäminen

MMM esittää, että hallintoviranomaiselle annetaan valtuus tarvittaessa siirtää notifikaatiomuutokset strategisiksi muutoksiksi, mikäli Euroopan komissio vastustaa niitä. Samalla esitetään, ettei jokaiseen komission käsittelyssä mahdollisesti syntyvään muutokseen enää haettaisi seurantakomitean hyväksyntää.

WWF katsoo, että ympäristönsuojelun kattavuuden kannalta merkittäviä muutoksia ei tule hyväksyä ilman seurantakomitean mahdollisuutta arvioida niitä uudelleen. Erityisesti GAEC 2 -määritelmän mahdolliset muutokset voivat vaikuttaa huomattavasti siihen, kuinka laajoja turvepeltoalueita ehdollisuuden suojeluvaatimukset koskevat.

WWF Suomen vaatimukset

Edellä esitetyillä perusteilla WWF Suomi vastustaa päätösesityksen hyväksymistä esitetyssä muodossa ja edellyttää, että:

1. Ympäristö- ja luomukorvauksista luonnonhaittakorvauksiin esitetyt rahoitussiirrot arvioidaan uudelleen ympäristö- ja ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

2. MMM esittää toimenpidekohtaiset tiedot toteutuneista pinta-aloista, vuoden 2027 ennusteista, alkuperäisistä tavoitteista ja niiden saavuttamiseen tarvittavasta rahoituksesta.
3. Rahoitussiirtojen vaikutukset vesistökuormitukseen, kasvihuonekaasupäästöihin ja luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan toimenpidekohtaisesti.
4. Maatalousluonnon ja maiseman hoidon tukikelpoisuuteen tehtyjen muutosten vaikutukset tuettaviin pinta-aloihin selvitetään ja varmistetaan, että rahoitus riittää arvokkaiden perinnebiotooppien ja muiden maatalousluonnon elinympäristöjen hoidon jatkuvuuteen ja laajentamiseen.
5. Luonnonhaittakorvaukseen siirrettävän rahoituksen laskennallinen ympäristöosuus erotetaan arvioinnissa tosiasiallisista ympäristövaikutuksista.
6. Turvepeltojen nurmien rahoituksen vähentämisen ja GAEC 2 -määritelmän muutoksen yhteisvaikutukset arvioidaan.
7. GAEC 2 -notifikaatiomuutoksen vaikutukset turvemaiden suojelun kattavuuteen selvitetään WWF 3.11.2026 antamassa lausunnossa esitetyllä tavalla ennen muutoksen hyväksymistä.
8. Ympäristönsuojelun kannalta merkittävät komissiokäsittelyssä syntyvät muutokset tuodaan tarvittaessa uudelleen seurantakomitean käsiteltäviksi.

WWF Suomi katsoo, ettei esitettyjen muutosten hyväksymiselle ole toimitetun aineiston perusteella esitetty riittäviä ympäristövaikutuksia koskevia perusteluja. Tämän vuoksi WWF vastustaa seurantakomitealle toimitettua päätösesitystä esitetyssä muodossa. **WWF Suomi pyytää kirjaamaan tämän vastauksen seurantakomitean työjärjestyksen 11 §ä tarkoitetuksi päätösesityksen vastustamiseksi.**

Kunnioittavasti

WWF Suomi sr.

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Jenny Jyrkänkallio-Mikkola
Sisävesivastaava

WWF